

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 6 від 07 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри

Силабус з навчальної дисципліни

**«Метамодерні горизонти читання:
теорія і практика викладання літератури»**

що викладається в межах ОПП (ОПН)

другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Метамодерні горизонти читання: теорія і практика викладання літератури
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі дисципліни	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	liidiya.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua (032) 239-45-82, м. Львів
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) (вул. Університетська 1, ауд. 431). Також можливі онлайн-консультації через Skype, Viber та інші ресурси. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/
Інформація про дисципліну	Курс розроблений для того, щоб магістри могли зрозуміти, системно осмислити і засвоїти специфіку методики викладання літератури як важливої психолого-педагогічної складової фахової реалізації викладача літератури. Водночас зміст курсу призначений для відпрацювання навичок компетентного викладання світової літератури в навчальних закладах різних рівнів, умінь не лише цілісно аналізувати літературно-художній твір, історико-літературний процес чи теоретичний концепт, але й навики практичного викладання курсу літератури. Після вивчення курсу магістри оволодіють необхідним комплексом знань та вмінь для подальшої самостійної роботи у сфері методики викладання літератури, навчатися самостійно готувати навчальне заняття, добирати й поєднувати різні методологічні підходи до викладання літератури. Курс розроблений таким чином, щоб надати магістрам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобути якісну філологічну освіту в ділянці літературознавства реалізувати у площині викладання літератури. Тому в курсі представлений як стислий огляд основних концепцій літературознавчого дискурсу, так і детальний аналіз ефективних інструментів, що потрібні для здійснення кваліфікованого викладання літератури в сучасних умовах.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Метамодерні горизонти читання: теорія і практика викладання літератури» є однією з вибіркових дисциплін зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти магістр, яка викладається у II семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Метамодерні горизонти читання: теорія і практика викладання літератури» є формування цілісної системи філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ; ознайомлення з основними поняттями методики викладання світової літератури, а також із формами та прийомами застосування практичних умінь та навичок викладання літератури.
Література для вивчення дисципліни	Базова література 1. Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. Миколаїв. 2006. 2. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.

	<p>3. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>4. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>5. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>6. Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. Кондор. 2008.</p> <p>7. Педагогіка вищої школи. Одеса, 2002.</p> <p>8. Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. Івано-Франківськ. 2013.</p> <p>9. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії. Тернопіль. 2003.</p> <p>Додаткова література</p> <p>1. Васянович Г. Педагогічна етика. Львів. 2005.</p> <p>2. Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. Львів. 2005.</p> <p>3. Зербіно Д. Наукова школа: лідер і учні (нова концепція). Львів, 2001.</p> <p>4. Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. Львів. 2002.</p> <p>5. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. К. 2006.</p> <p>6. Настільна книга педагога. Харків. 2007.</p> <p>7. Робінсон К. Школа майбутнього. Як виростити талановиту дитину. Львів. Літопис. 2018.</p> <p>8. Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. К., 2004.</p> <p>9. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України», «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». 2000-2022.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>4 кредити ECTS. Лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу магістр знатиме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • базові принципи метамодернізму як культурної логіки сучасної доби; • ключові принципи компетентнісного навчання; • сучасні методологічні аспекти викладання літератури; • принципи методики викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти; • особливості сучасного стану викладання літератури; • актуальність наукових та прикладних функцій методики літератури; • професійні вимоги до викладача (вчителя) літератури; • суть проблеми педагогічної етики у практиці викладання; • психолого-вікові особливості студента (учня)-читача; • засади моделювання тематичного змісту занять у системі їх педагогічно-методичної типології; • теорію і технологію вивчення перекладних художніх творів; • теорію і практику контекстного вивчення художніх творів. <p>вмітиме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати основні методи і засоби ефективного викладання літератури;

	<ul style="list-style-type: none"> • планувати й організовувати викладацьку працю; • оптимально застосовувати різні типи занять з літератури; • результативно здійснювати вивчення літературного твору в системі основних етапів; • проводити ефективну діагностику, контроль та оцінювання результатів навчання.
Ключові слова	методологія, методика, педагогіка, психологія, літературознавство, герменевтика, інтерпретація, літературний процес
Формат курсу	Очний
	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Теми	<p>Див.: СХЕМА КУРСУ</p> <p>Тема 1. Метамодерністичний контекст викладання літератури.</p> <p>Тема 2. Метамодернізм і компетентнісний підхід у літературній освіті.</p> <p>Тема 3. Специфіка викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя. Студент і література. Учень і література.</p> <p>Тема 4. Метамодерна дидактика у викладанні літератури.</p> <p>Тема 5. Метамодерністичні маркери акмеології у викладанні літератури: синергетичний дискурс.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі вступу до літературознавства, з історії зарубіжної літератури, історії України та всесвітньої історії, педагогіки, психології, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння джерел з методології та методики викладання літератури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки тощо), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, різні форми інтерактивного навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; • підсумковий контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; <p>Загальна (за семестр) максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проект, міні-дослідження). Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх строків, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку студенти не</p>

	<p>зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань, під час виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять. Під час здійснення навчального процесу недопустимими є пропуски та запізнення на заняття (без поважної причини); користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену	Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань поданий у курсі, розміщеному на платформі MOODLE.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

<i>Тиж.</i>	<i>Тема, план, короткі тези</i>	<i>Форма діяльності (заняття), лекція, практичне заняття</i>	<i>Додаткова література. Ресурси в інтернеті</i>	<i>Завдання, год.</i>	<i>Термін викон.</i>
1	<p>Тема 1. Метамодерністичний контекст викладання літератури.</p> <p>Метамодернізм як провідна культурна логіка сучасності й контекст викладання літератури.</p>	лекція	<p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса, 2020.</p> <p>Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К., 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>Опрацювати матеріали: Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. Львів. 2002. Конспект однієї зі статей</p> <p>5 год.</p>	<i>Вказано в електронному курсі</i>
2	<p>Тема 1. Метамодерністичний контекст викладання літератури.</p> <p>Методологічні засади викладання літератури. Принципи методики викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Об'єкт, предмет, специфічні методи дослідження в галузі викладання літератури. Наукові та прикладні функції методики літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А.М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>За фаховими часописами, сайтами, електронними платформами проаналізувати основні тенденції сучасної методики викладання світової літератури</p> <p>5 год.</p>	<i>Вказано в електронному курсі</i>
3	<p>Тема 2. Метамодернізм і компетентнісний підхід у літературній освіті.</p> <p>Суть і принципи компетентнісного підходу у викладанні літератури. Модельні програми з літератури як відповідь на нові</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p>	<p>Структура та зміст Навчальних програм із зарубіжної літератури</p> <p>10 год.</p>	<i>Вказано в електронному курсі</i>

	виклики новітньої методики викладання літератури.		Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
4	<p>Тема 3. Специфіка викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя. Студент і література. Учень і література.</p> <p>Література як предмет вивчення. Викладач / вчитель літератури і професійні вимоги до нього. Трансформація методики викладання літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>Васянович Г. Педагогічна етика. Львів. 2005.</p> <p>Скласти короткий проблемний конспект</p> <p><i>10 год.</i></p>	<i>Вказано в електронному курсі</i>
5	<p>Тема 3. Специфіка викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя. Студент і література. Учень і література.</p> <p>Психолого-вікові особливості студента (учня)-читача. Метаподерні концепти читання. Когнітивна діяльність читача. Розширення функціонального кола літератури в постцифровому світі.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>		<i>Вказано в електронному курсі</i>

6	<p>Тема 4. Метамодерна дидактика у викладанні літератури.</p> <p>Методи, засоби викладання літератури у постцифровому світі. Планування та організація праці викладача літератури. Деякі аспекти нейролінгвістичного програмування у викладанні літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>Навчально-методичний комплекс за однією із програмових тем</p> <p>18 год.</p>	Вказано в електронному курсі
7	<p>Тема 4. Метамодерна дидактика у викладанні літератури.</p> <p>Методика вивчення систематичного курсу літератури. Проблеми розвитку мислення і мовлення студентів / учнів. Моделювання навчальних занять. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. К. 2002.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>		Вказано в електронному курсі
8	<p>Тема 5. Метамодерністичні маркери акмеології у викладанні літератури: синергетичний дискурс.</p> <p>Метамодерн – акмеологія – методика: точки перетину. Акмеологічна модель сучасного викладача / вчителя. Метамодерністичний потенціал нейропсихології та нейропедагогіки у викладанні</p>	лекція	<p>Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. Київ-Одеса. 2017-2018.</p> <p>Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. Кондор. 2008.</p>	<p>Акмеологічна модель сучасного педагога в контексті викладання літератури</p> <p>10 год.</p>	Вказано в електронному курсі

	літератури. Педагогічний менеджмент у контексті сучасної методики викладання літератури: наукові основи, практичні засоби, синтез знань-умінь-навичок, компетентнісна площина.		Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
9	Тема 1. Метамодерністичний контекст викладання літератури. Ідея Університету в контексті методології викладання світової літератури.	практичне заняття	Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. Львів. 2002.	Обговорення філософських праць, присвячених ідеї Університету	<i>Вказано в електронному курсі</i>
10	Тема 1. Метамодерністичний контекст викладання літератури. Сучасний стан викладання літератури.	практичне заняття	Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. Івано-Франківськ. 2013. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України», «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». 2000-2022. Шалагінов Б.Б. Урок літератури: Роздуми літературознавця про шкільну методику. К. 2013	Презентація матеріалів, опрацьованих самостійно	<i>Вказано в електронному курсі</i>
11	Тема 2. Метамодернізм і компетентнісний підхід у літературній освіті. Компетентнісний підхід у викладанні літератури (ключові та предметні компетентності, структура компонентів ключових і предметних компетентностей, функції, зміст предметних компетентностей).	практичне заняття	Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020. Розділ 9. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Схема навчального заняття з літератури. Алгоритм підготовки, проведення, (само)аналізу	<i>Вказано в електронному курсі</i>
12	Тема 3. Специфіка викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя.	практичне заняття	Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020. Розділ 9.	Презентація навчального заняття з літератури	<i>Вказано в електронному курсі</i>

	<p>Студент і література. Учень і література.</p> <p>Проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).</p>		<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>		
13	<p>Тема 3. Специфіка викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя. Студент і література. Учень і література.</p> <p>Проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).</p>	практичне заняття	<p>Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Презентація на тему «Викладання теми ... в ... класі закладу середньої освіти» (тема за вибором відповідно до діючої навчальної програми)	Вказано в електронному курсі
14	<p>Тема 4. Метамодерна дидактика у викладанні літератури.</p> <p>Проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).</p>	практичне заняття	<p>Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Читач у постцифровому світі (дискусія)	Вказано в електронному курсі
15	<p>Тема 4. Метамодерна дидактика у викладанні літератури.</p> <p>Проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).</p>	практичне заняття	<p>Методика викладання зарубіжної літератури. Івано-Франківськ. 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Одеса. 2020.</p>	Мовленнєва особистість у постцифровому світі (дискусія)	Вказано в електронному курсі

			<p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К. 2007.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>		
16	<p>Тема 5. Метамодерністичні маркери акмеології у викладанні літератури: синергетичний дискурс.</p> <p>Методика викладання літератури в умовах утвердження постцифрового суспільства (Web 4.0).</p> <p>Підсумки вивчення курсу. Залік.</p>	практичне заняття	<p>Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. Київ-Одеса. 2017-2018.</p> <p>Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. Кондор. 2008.</p> <p>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Презентація та обговорення акмеологічної моделі педагога в сучасній методиці викладання літератури	<i>Вказано в електронному курсі</i>